

**İHRACAT e-FATURA UYGULAMASINDA
GİB / GTB SİSTEMLERİNDE ARIZA-KESİNTİ HALLERİNDE
KAĞIT ORTAMDA FATURA ÜZERİNE İŞLEM YAPILABİLME
USUL VE ESASLARI HAKKINDA BİLGİLENDİRME**

Bilindiği üzere, e-Fatura kayıtlı kullanıcıları için gümrük beyannameli mal ihracı işlemlerinde e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu 1.7.2017 tarihi ile başlamış olup, bu tarih itibariyle ilgili mükelleflerce düzenlenecek mal ihracı faturaları e-Fatura olarak düzenlenip gönderilmeye başlanmıştır.

Bu uygulamaya geçişle birlikte mükelleflerce Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) e-fatura sistemi üzerinden düzenlenip başarıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (GTB) bilgi sistemlerine gönderilmiş bazı faturalar, GTB sistemlerindeki teknik aksaklıklar nedeniyle GTB portalına ulaşamamış ve/veya 23 haneli referans numarası alınamamıştır. Bu sıkıntının giderilmesi için GTB ve GİB tarafından duyurular, kılavuz güncellemeleri ve genelgeler yayınlanarak mükelleflerin mağduriyetlerinin önlenmesi için gerekli önlemler alınmış ve kolaylıklar sağlanmıştır. Bu kapsamda Başkanlığımızca “*e-fatura Uygulaması Gümrük İşlemleri Kılavuzu*” nda 05.07.2017 tarihinde güncelleme yapılarak (Versiyon 1.6) www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanmıştır. Bu kılavuzun “3.1.1 Fatura Düzenleyen” başlıklı bölümünde;

“GİB veya GTB sistemlerinde bir sorun yaşandığında (1210 ya da 1220 kodu alındığında) ihracat işlemlerinin aksamaması için e-faturaların kağıt çıktıklarına istinaden gümrük çıkış işlemleri tesis edilebilir. Bunun için söz konusu e-fatura kağıt çıktısının bir örneği alınıp, ihracatta e-fatura uygulaması öncesinde kullanılan matbu (kağıt/e-arşiv) faturada yapıldığı gibi belge üzerine ihracatçı tarafından kaşe ve imza tatbik edilerek ve GÇB'ye “0100” belge kodu ile eklenerek ihracat işlemlerine devam edilebilir. Sistemde yaşanan aksaklık giderildikten sonra GTB tarafından gerekli sistem yanıtı dönülecek olup, söz konusu e-Faturanın GTB portalı üzerinden manuel olarak kapatılması gerekecektir. Manuel kapatma işlemi ile ilgili olarak gerekli altyapı hazırlandığında ayrıca duyurulacaktır.” şeklinde açıklamalar eklenmiş ve mükelleflerimize aynı gün internet sitemizde ayrıca duyurulmuştur.

Diğer taraftan GTB tarafından e-Fatura Uygulamasına ilişkin olarak 30.06.2017 tarihli ve 2017/7 sayılı Genelge yayımlanmış ve söz konusu Genelge'nin 8 inci maddesinde:

“Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (sıra no: 397) uyarınca e-fatura düzenleme yetkisi bulunan yükümlülerin gerek kendi sistemlerinde, gerekse e-fatura Uygulamasında meydana gelebilecek arıza ve kesinti durumlarında kağıt fatura düzenleyebilmeleri mümkün olduğundan, böyle durumlarda kağıt ortamında düzenlenen faturalar 0100 belge kodu seçilerek gümrük beyannamesinin ekinde beyan edilebilir.” açıklamalarına yer verilmiş ve bu çerçevede başvuru süresi 2 saati aşmasına rağmen e-fatura süreci tamamlanamayan işlemler için başkaca bir belge aranmaksızın, firmaların beyanı doğrultusunda anılan Genelgenin 8 inci maddesi çerçevesinde kağıt ortamında düzenlenen ve 0100 kodu ile beyan edilen faturalarla işlem yapılması yönünde bilgilendirme yapılmıştır.

Ancak Başkanlığımızca yapılan bilgilendirme ile GTB tarafından yapılan bilgilendirmede mükelleflerimizin kağıt fatura mı yoksa e-faturanın kağıt çıktısı ile mi işlem yapacakları konusunda tereddüt yaşadıkları görülmüş olup, bu sebeple aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur:

e-Faturanın düzenlendiği an itibariyle GİB e-Fatura sisteminin arızalı ve kesinti halinde bulunması ve e-Fatura'nın GİB'e ulaştırılmaması veya mükellefin kullanmakta olduğu sistemlerinde arıza veya kesinti olması halinde bu durumların genel esaslar çerçevesinde tevsik edilebilir olması şartıyla; e-Faturanın düzenlenebilmesi mümkün bulunmadığından, 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "9. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler" başlıklı bölümünde yer verilen; "*e-Fatura düzenleme yetkisi bulunan mükelleflerin gerek kendi sistemlerinde gerekse e-Fatura Uygulamasında meydana gelebilecek arıza ve kesinti durumlarında fatura düzenleyebilmek için yeteri kadar basılı kağıt fatura bulundurmaları zorunludur.*" açıklaması gereğince MATBU (matbaa baskılı) fatura (veya mükellef e-Arşiv fatura uygulamasına geçmiş ise e-Arşiv fatura) düzenlenerek işlem yapılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, e-Faturanın düzenlendiği an itibariyle gerek GİB sistemlerinde gerekse mükellefin kullanmakta olduğu sistemlerde e-Fatura düzenlenmesini engelleyici arıza, kesinti söz konusu değilse bu durumda e-Fatura düzenlenmesi gerekmektedir birlikte, GTB sistemlerinde GİB tarafından gönderilen e-Fatura'ya ilişkin referans ID üretilmesinde, sistem yanıtlarının dönülmesinde veya sisteme alınması sırasında bir arıza, kesinti veya teknik başkaca sorunların olması ve bu sürenin 2 saati aşmasına rağmen fatura gönderme sürecinin GTB sistemlerince tamamlanamaması halinde; düzenlenmiş ve GİB'e iletilmiş e-Fatura'nın kağıt çıktısı üzerine işlem tesis edilmesi mümkün bulunduğu gibi MATBU fatura (matbaa baskılı fatura veya e-Arşiv Fatura) ile işlem tesis edilmesi de mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede matbu fatura düzenlenmeden önce, e-Fatura düzenleme ve GİB sistemlerine iletilmesi açısından teknik engel, arıza veya kesinti durumunun olup olmadığı değerlendirilmeli, söz konusu durumların bulunmaması halinde, e-Fatura düzenlenmeli ve GİB sistemlerine gönderildikten sonra GTB sistemlerinde 2 saati aşan teknik bir aksaklık nedeniyle e-Fatura'ya göre işlemlerin tamamlanamaması halinde; e-Faturanın kağıt çıktısı üzerine kağıt fatura prosedürüne göre gümrük çıkış işlemlerinin yapılması mümkün bulunduğu gibi MATBU fatura (matbaa baskılı fatura veya e-Arşiv Fatura) dikkate alınarak kağıt fatura prosedürüne göre gümrük çıkış işlemlerinin yapılması da mümkün bulunmaktadır.

Duyurulur.